

[K. B. Andersen.]

oprettelse af 10. klasser i de førstkommande år alene vil blive godkendt i tilfælde, hvor forholdene klart taler for det.

Men når det er sagt, må det føjes til, at vi ikke mindre er enige med den højtærede minister i, at det må påregnes, at der under hensyn til den almindelige tendens til forlænget skolegang, som det hedder i betænkningen, under en eller anden form må anvendes lærerkræfter til dækning af det tilstedeværende behov for undervisning også i det 10. skoleår, og at lærermangelen derfor ikke ensidigt må gå ud over den værdifulde udbygning af folkeskolen, der med disse 10. klasser er tale om.

Hvor længe vi skal trækkes med den beklagelige lærermangel, fik vi et indtryk af, da den højtærede minister i går gav os den lovede redegørelse for problemet som optakt til behandlingen af folkeskoleloven her i dag. Jeg vil gerne takke ministeren for den omfattende og grundige redegørelse. Denne redegørelse gav i sin omtale af virkningerne af den nylig vedtagne lov anledning til en vis optimisme, men nu må vi jo ikke blive for trygge i en fornemmelse af, at alt måske snart vil stå vel til. Ministerens tale indgød mig ikke tilstrækkelig tillid til, at vi alt for snart får virkelig glæde af de ændringer, vi med det foreliggende lovforslag gennemfører. Ministeren nævnte bl. a., at lærermangelen ville være bragt ned til et minimum i 1966-67, og jeg ser, at det er den udtalelse af den højtærede minister, som dagspressen har hæftet sig mest ved i dag. Jeg kan ikke i den anledning — og jeg håber, at den højtærede minister ikke tager mig det ilde op — lade være med at minde om historien om, hvordan man fanger elefanter efter kikkertmetoden. Jeg går ud fra, at den højtærede minister ved det: man ser elefanten i omvendt kikkert, så det ser ud, som man kan tage den med en pincet og putte den i et syltetøjsglas.

Hvad er det for en lærermangel, der næsten er fjernet om 4-5 år? Forstod jeg ministeren ret, er det alene den mangel, der vil være selv efter nødrationeringsbestemmelserne. Der er ikke tale om en besættelse af de mange ledige embeder, der for tiden bestrides med overtimer. Jeg er enig med den højtærede minister i,

at det er med rationeringen, vi må begynde for at få problemet under kontrol; men i øvrigt må vi ikke nu berolige os med denne nye profeti om problemets nært forestående løsning. Skal vi ud af de snærende bånd, lærermangelen i dag lægger folkeskolen både i dens hidtidige og i dens nu ændrede form i, skal der bruges et helt andet antal lærere end det, der kan fremskaffes i løbet af de kommende år. Det antydede ministeren også selv i går. Derfor er det rigtigt at sætte sin lid til den stærke udvidelse af seminarierne, der blev stillet i udsigt i redegørelsen. Der blev endda stillet et helt nyt statsseminarium i udsigt, og hvis den højtærede minister er korrekt refereret i Folkeskolen, hvad han jo sikkert er, hvad angår hans udtalelser fra skoleinspektørernes møde i forrige uge, kunne der også blive tale om flere nye seminarier, selvfølgelig forudsat at udvidelserne af de bestående seminarier ikke slår til.

Vi må ikke næste gang, vi skal drøfte ændringer i folkeskoleloven, være nødt til i samme grad som i dag at sætte en bremse på tempoet; i så fald vil alle de gode reformtanker ikke være det papir værd, de er skrevet på.

Der gives nu gennem ændringsforslag nr. 2 udvidet mulighed for kommunerne til at betale for efterskoleophold, idet det fremtidig vil kunne ske både i 8. og 9. skoleår. Benytter en elev sig af det i begge årene, må det dog som anført i betænkningen være en absolut forudsætning, at der er tale om, hvad vi kan kalde en fremadskridende undervisning. Efterskolerne må nu prøve at leve op til den placering, der her gives dem.

I forbindelse med omtalen af efterskolerne vil jeg gerne henlede de ærede medlemmers opmærksomhed på de oplysninger fra den højtærede minister, der er gengivet i betænkningen om de økonomiske forhold for elever i efterskolerne sammenlignet med elever i kommunernes eller de private skolers 8., 9. og 10. klasser og realklasser. Det vil heraf ses, at der er meget langt igen, før der gives lige så gode stipendiemuligheder i disse klasser som i efterskolen, hvor man jo nu oven i købet efter det forslag, der blev vedtaget i finansudvalget forleden, hjælper alle uden hensyn til økonomisk trang,